

De concurrentiepositie van Europese tarwe kan dit jaar aanzienlijk verbeteren, zo voorspelt graanmakelaar Gert-Jan van Noortwijk. De oogst in Rusland en Oekraïne kan dit jaar wel eens laag uitvallen, waardoor de EU meer graan kan exporteren. Bovendien wordt voor de productie van bio-ethanol steeds meer tarwe gebruikt. Of dit een garantie is voor hogere tarweprijzen is echter onzeker.

‘Beter marktpositie voor Europese tarwe’

BIOBRANDSTOF KAN TARWE OPSLURPEN

Als de Europese olie-industrie verplicht biobrandstoffen als diesel en ethanol moeten bijmengen bij fossiele brandstof, kan afzet van tarwe voor verwerking tot ethanol fors groeien. Volgens Ger Bemer, directeur van alcoholmaker Nedalco uit Bergen op Zoom, kan daarvoor in 2010 zo'n 58 miljoen ton tarwe nodig zijn. Ter vergelijking: de huidige Europese voorraad is 20 miljoen ton. Zo ver is het echter nog niet, vertelde Bemer op de Themadag Granen. De 58 miljoen ton is nodig als de Europese Unie zijn doelstelling haalt om over vier jaar 5,75 procent biobrandstof bij te mengen. Zo ver is het nog lang niet. De EU heeft niet eens het doel gehaald vorig jaar al twee procent bij te mengen. Bemer vindt dan ook dat het politieke draagvlak voor voor biobrandstoffen moet worden omgezet in hard wetgeving. De vraag naar bio-ethanol neemt hierdoor toe. De vraag naar tarwe kan volgens hem in de komende vier jaar met circa twintig miljoen ton groeien. Hein Waalkens, akkerbouwer uit Nieuwolda, ziet de rol van boer als energie- en brandstofteler wel zitten. „Graan als biobrandstof kan de markt opschonen. Dit kan de prijzen ten goede komen.”

Door: Eric de Lijster
Fotografie: Ellen Meinen

De wereldmarkt van tarwe gaat dit jaar flink in teren op zijn voorraad. Van de 134 miljoen ton tarwe die begin dit jaar wereldwijd lag opgeslagen, is met de jaarwisseling nog maar 114 miljoen ton over. Een daling van vijftien procent. „Een verontrustende ontwikkeling”, vertelt Gert-Jan van Noortwijk, graanmakelaar bij Alcom Brokerage uit Raamsdonkveer.

Zijn verwachting is onder meer gebaseerd op de eerste oogststraming in grote graanlanden als Rusland en Oekraïne. Volgens Van Noortwijk kan de oogst in deze landen door de ongunstige weersomstandigheden wel eens met ruim eenderde teruglopen tot 50 miljoen ton tarwe. „In plaats van een exporteur moeten deze landen wellicht graan gaan importeren.”

Van Noortwijk verwacht dat de tarweoogst in de EU dit jaar met 121 miljoen ton vijf procent hoger uitpakt dan vorig jaar. Vooral Frankrijk en Duitsland zullen meer tarwe oogsten. „Als is uiteraard even afwachten hoe het groeiseizoen verloopt.” Een en ander kan ertoe leiden dat de Europese Unie de enige markt is met voldoende aanbod van tarwe, zo zei Van Noortwijk medio februari op de Themadag Granen in Wageningen. „De concurrentiepositie van de EU op de wereldtarwemarkt verbetert aanzienlijk.”

Aankloppen

Door een magere oogst in Rusland en Oekraïne kan de EU veel meer graan gaan exporteren. De kans is groot dan Noord-Afrika en het Midden-Oosten, die traditioneel bij Rusland en

Oekraïne tarwe bestellen nu bij de Europese Unie aankloppen. „Er gaat nu al erg veel tarwe naar Noord-Afrika. We rekenen erop dat er totaal elf miljoen ton naar toe gaat, twee miljoen ton meer dan verwacht.” Ook zal de import van granen naar de EU iets lager zijn. Traditioneel komt een er tarwe van hoge kwaliteit uit de Verenigde Staten, Canada en Kazachstan tegen het nultarief. Daarnaast kan nog drie miljoen ton de EU worden ingevoerd tegen een laag tarief van 12 euro per ton. „Maar ik houd er rekening mee dat er dusdanig weinig goedkope tarwe op de markt komt, dat vanaf april de import terugloopt”, aldus Van Noortwijk.

De graanmakelaar verwacht dat de export op zijn best met vijf miljoen ton tarwe kan groeien tot 17,3 miljoen ton. Hierdoor werkt de EU de verwachte stijging van de productie in één keer weg. Als zijn raming uitkomt, verwacht Van Noortwijk dat de Europese eindvoorraad aan het einde van het seizoen met 19,8 miljoen euro zo'n 300.000 ton lager zal zijn dan vorig jaar.

Piek in prijzen

Van Noortwijk vindt het moeilijk om aan te geven wat de tarweprijs dit jaar gaat doen. Naast de voor de prijs gunstige vooruitzichten speelt bijvoorbeeld nog wel de ontwikkeling van de vogelpes een rol. In het meest rampzalige scenario kan daardoor de afzet van tarwe naar de diervoerindustrie sterk dalen. „Maar ik ben gematigd optimistisch over de prijs. Al zullen grote stijgingen door de EU worden gebruikt om interventievoorraden om de markt te brengen.” De helft van de voorraad van 20 miljoen ton tarwe zit in de Europese interventie. „Dit kan een piek in de prijzen dus aftoppen.”